

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metodologia nauk humanistycznych, PG_00176535						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Estetyki i Filozofii Kultury						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Józef Tarnowski					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie osób studiujących z różnymi sposobami uprawiania humanistyki funkcjonującymi we współczesnej światowej nauce akademickiej oraz praktyczna nauka identyfikowania błędów metodologicznych w opublikowanych pracach i unikania ich w pracy własnej						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_W04] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi.	Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.	Czyta i interpretuje teksty z zakresu aksjologii.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FILOZL3_U02] Wykorzystuje narzędzia badawcze charakterystyczne dla dziedzin filozoficznych i poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną.	Wykorzystuje narzędzia badawcze charakterystyczne dla aksjologii	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZL3_U05] Trafnie definiuje pojęcia języka potocznego i poprawnie projektuje definicje własnych terminów, mając świadomość typowych błędów definiowania i uogólniania.	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
[FILOZL3_W02] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim.	Zna zaawansowaną terminologię aksjologiczną.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	1. Definiowanie i wyjaśnianie. 2. Interpretacja a wyjaśnianie. 3. Błędy w definiowaniu i wyjaśnianiu. 4. Konstatacyjne i performatywne znaczenie dyskursów naukowych. 5. Metodologiczne podobieństwa i różnice między naukami przyrodniczymi a humanistycznymi. 6. Pojęcie naukowego paradygmatu oraz koncepcje rozwoju nauki. 7. Metodologiczny sens i (ew.) nonsens idei przełomów paradygmatycznych: antynaturalistycznego, strukturalistycznego, językowego, postmodernistycznego i performatywnego w humanistyce. 8. Status metodologiczny nowej humanistyki i posthumanistyki		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin	50.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Collini, S. 2008. Interpretacja i nadinterpretacja. Przekł. Tomasz Bieroń. Kraków: Wyd. Znak.</p> <p>Pawłowski, T. Tworzenie pojęć w naukach humanistycznych. [Dowolne wydanie].</p> <p>Tarnowski, J. Interpretacja humanistyczna dyskursów performatywnych. Studia Europaea Gnesnensia. Nr 18. https://steurng.pl/steurng1820180.html</p>	

Uzupełniająca lista lektur	<p>Austin, J. L. 1993. Mówienie i poznanie: rozprawy i wykłady filozoficzne. Przekł. B. Chwedeńczuk. Warszawa: WN PWN.</p> <p>Austin, J. L. 1974. Performatywy i konstatywy. Przekł. M. Hempoliński. [W:] M. Hempoliński. Brytyjska filozofia analityczna. Warszawa: WP.</p> <p>Balcerzan Edward (1973). I ty zostaniesz strukturalistą. Teksty. Nr 6. [Online].</p> <p>Brożek, B. 2016. Granice interpretacji. Kraków: Copernicus Center Press.</p> <p>Burzyńska, A. 2001. Dekonstrukcja i interpretacja. Kraków: Universitas.</p> <p>Butler, J. 2008. Uwikłani w pleć. Przekł. K. Krakuska. Warszawa: Wyd. KP.</p> <p>Domańska Ewa (2007). Zwrot performatywny we współczesnej humanistyce. Teksty Drugie. Nr 5. (Online).</p> <p>Domańska, E. 2010. Jakiej metodologii potrzebuje współczesna humanistyka?. Teksty Drugie. 2010/1-2. (Online).</p> <p>Deluze, G. 1978. "Po czym rozpoznać strukturalizm?". [W] Drogi współczesnej filozofii, Gajewska, A. (red.), 2012.</p> <p>Teorie wywrotowe: antologia przekładów. Poznań: WP.</p> <p>Grobler A. 2008. Metodologia nauk. Kraków: Aureus - Znak.</p> <p>Howarth, D. 2008. Dyskurs. Przekł. A. Gąsior-Niemiec. Warszawa: 2008.</p> <p>Kotarbiński, T. Humanistyka bez hipostaz: próba eliminacji hipostaz ze świata pojęć nauk humanistycznych. [Dowolne wydanie].</p> <p>Kuhn, T. Struktura rewolucji naukowych. [Dowolne wydanie].</p> <p>Piaget. J. 1971. Strukturalizm. Przekł. Stanisław Cichowicz. Warszawa: WP.</p> <p>Sokal, A. D. i J. Bricmont (2004). Modne bzdury: o nadużywaniu pojęć z zakresu nauk ścisłych przez postmodernistycznych intelektualistów. Przekł. P. Amsterdamski, A. Lewańska. Warszawa: Prószyński i S-ka.</p> <p>Sontag, S.. Przeciw interpretacji. [Dowolne wydanie].</p> <p>Tarnowski, J. 2021. Wprowadzenie metodologiczne. [W] Antoni Sygietyński, Gdańsk: Wyd. UG.</p> <p>Turowski, A. 2000. Wprowadzenie [W] Budowniczości świata: z dziejów radykalnego modernizmu w sztuce polskiej. Kraków: Universitas.</p> <p>Welsch, W. 1998. Nasza postmodernistyczna moderna. Przekł. R. Kubicki i A. Zeidler-Janiszewska. Warszawa: Oficyna Naukowa.</p>
----------------------------	---

		<p>Sloterdijk, P. 2008. Reguły ludzkiego zwierzyńca: odpowiedź na Heideggera list o humanizmie. Przegląd Kulturoznawczy. Nr 1 (4). Teksty Drugie. Nowa humanistyka. Nr 2017/1.</p> <p>Zamiara. K. (red.). 1993/1995. Humanistyka jako autorefleksja kultury. Poznań: CIA Books.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Wolność i równość: konflikt wartości?</p> <p>Jakimi wartościami różni się dzieło oryginalne od fałszerstwa?</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.